

Klimaatadaptatie en vitale bodem

Een logische combinatie in onbebouwd én bebouwd gebied

22 april 2021 – 10:30 – 12:00

Dagvoorzitter Job van den Berg opent de bijeenkomst en introduceert Peter Sloot (Aequator en betrokken bij het Programma Verrijkende Landbouw) als zijn 'sidekick' van deze sessie. Peter licht kort toe wat een vitale bodem betekent. Hij gaat uit dat landgebruik naar draagkracht wordt ingericht, waarbij de bodem zes functies heeft: 1) waterhuishouding & zuivering, 2) koolstofvastlegging, 3) bodembiodiversiteit, 4) mineralenkringlopen, 5) voedsel productie en 6) landschap. Zijn stelling is dat de balans in deze functies van toepassing is voor het landelijk gebied en in het gebouwde gebied.

Na de introductie zijn er twee inhoudelijke bijdragen: één vanuit het stedelijke en één vanuit het landelijke gebied. Job van den Berg concludeert na deze bijdragen dat bodem een krachtig middel is in de strijd tegen klimaatverandering, mits informatie en kennis wordt gedeeld. Hij complimenteert het netwerk van het Platform Bodembeheer met haar intenties om hier een bijdrage aan te leveren.

Mark Niesten (Deltares): Tools in ontwikkeling, ze zijn hard nodig!

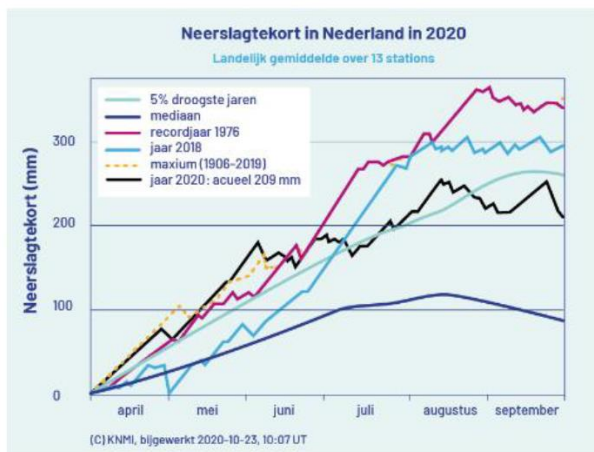
Vitale bodem is ook relevant in het gebouwde gebied. Het consortium van het UP-kennisproject 'DNA van de stad en omgeving' heeft in zes pilots onderzocht hoe je de vele beschikbare data en informatie over de bodem- en ondergrond kunt gebruiken bij klimaatadaptatie. De resultaten kun je heel verschillend gebruiken. Bijvoorbeeld als inspiratie om visies mee op te stellen. Of als hulpmiddel om inrichtingsplannen, tools en kanskaarten te maken. Mark Niesten (Deltares) neemt ons in zijn presentatie mee in de pilot Rotterdam voor het UP project DNA in de bodem. Hij vertelt over wens van Rotterdam om 'Samen onze stad voorbereiden op een extremer klimaat' en ligt toe hoe in deze pilot gepoogd is aan deze wens bij te dragen. Door met vele experts en data beheerders te spreken is er een flinke hoeveelheid informatie over de bodem- en ondergrond boven water gekomen. Met deze informatie zijn enkele 'stoplichtkaarten' gemaakt, kaarten waarin overzichtelijk gemaakt is op welke locatie welke mogelijkheden zijn. De volgende kaarten zijn ontwikkeld: Potentiekaart Klimaatadaptatie, een Signaleringskaart Klimaatadaptatie en een Potentiekaart Klimaatmitigatie.

In de discussie die volgt blijkt dat er een duidelijke vraag naar dit soort aanpakken is, maar dat door de hoeveelheid aan verschillende aanpakken en tools het lastig is om te weten welke tool waar het beste past.

	Potentiekaart Klimaatadaptatie	Signaleringskaart Klimaatadaptatie	Potentiekaart Klimaatmitigatie
Kaart			
Doel	Op een toegankelijke manier inzichtelijk te maken of de natuurlijke DNA-laag potentie biedt voor klimaatadaptatie-maatregelen in de bodem en ondergrond.	De gebruiker op een eenvoudige wijze inzichtelijk te maken of er in een gebied belemmeringen bekend zijn voor klimaatadaptatie-maatregelen in de bodem en ondergrond. Verder verdieping is dan nodig.	De gebruiker op heldere en eenvoudige wijze te informeren over de potentie voor klimaatmitigatiemaatregelen in de bodem en ondergrond.

Peter Salverda (Vitens): Meer aandacht voor het natuurlijke systeem is nodig

Vitale bodem is een term die veelal aan het landelijk gebied wordt toegeschreven en staat voor schoon, vruchtbaar, boordvol bodemleven en in staat om koolstof vast te leggen. Daarmee ontstaat een bodem die veel beter tegen klimaatverandering kan en dus bestand is tegen langere perioden van droogte en intensieve neerslagbuien. Is de bodem van Oost-Nederland dan niet vitaal (genoeg), nu de droogte daar al een paar jaar toeslaat? En wat betekent dat voor de bodemfuncties die in dit deel van het land zo belangrijk is, zoals landbouw, natuur en drinkwaterwinning? Peter Salverda (Vitens) neemt het publiek in zijn verhaal mee in de drinkwaterwereld. De jaren 2018, 2019 en 2020 staan allen in de top 10 van warmste jaren ooit gemeten. Met de toenemende hitte neemt ook de watervraag toe. Daarnaast is er de afgelopen jaren steeds vaker een neerslagtekort, waardoor het watersysteem onder druk komt te staan. De druk op het watersysteem verschilt per regio, zo is de impact in de Achterhoek groot, maar in Friesland bijvoorbeeld een stuk lager. Om drinkwater in de toekomst veilig te kunnen stellen moet anders omgegaan worden met het gebruik van drinkwater door particulieren en bedrijven. Daarbij is een transitie van het watersysteem met een integrale ruimtelijke aanpak, waarbij het natuurlijke systeem leidend is heel belangrijk.

2020: hoogste waterafzet en grootste groei ooit

